

Konferenciafigyelő

Információs Társadalom Szakmai Napok

Felhívás előadás tartására!

<http://www.ittk.hu>

A jelentkezés határideje: **2004. augusztus 10.**

Az INFONIA Alapítvány és a BME-UNESCO Információs Társadalom- és Trendkutató Központ (ITTK) idén november 23-24. között már negyedik alkalommal rendezi meg az Információs Társadalom Szakmai Napokat.

A szervezők az alábbi tárgykörökben várják az új gondolatokat tartalmazó, innovatív megoldásokat kínáló előadásokat:

Internet és társadalomtudományok

A hálózati paradigma mint társadalomelméleti kihívás A-tól (Antropológia) Z-ig (Zenetudomány). Hogyan viszonyul az Internet-jelenség az egyes társadalomtudományok Nagy Tradícióihoz? Hol építi azokat tovább, hol ír felül régi narratívákat, hol nem jelent érdemleges kihívást és hol indít el teljesen új diskurzusokat? Vannak-e új interdiszciplínák? Milyen tudástípusok értékelődnek fel? Melyek a legégetőbb kérdések, amelyekre társadalmi kontextusban választ keresünk? Vannak-e a hálózatosodásnak felfedezetlen társadalomelméleti előzményei?

Internet, társadalompolitika, stratégia

Melyek az Internet-használók és nem használók jellegzetes attitűdjei, miért szeretik ill. utasítják el a hálózatot? Mennyire ismerjük az egyes vélemény-és viselkedéscsoportokat? Milyen beavatkozási lehetőségek következnek a használók jobb ismeretéből? Építhető-e politikai vagy éppen civil stratégia az Internet-köré? Van-e értelme az Internetre mint egyfajta prioritásra fókuszáló gazdaságpolitikában gondolkodni? Teremthető-e versenyelőny következetes, internet-tudatos fejlesztésekkel? Hogy állunk az e-demokráciával és a távszavazással?

A digitális szakadék mítosza és valósága

Digitális szakadék, digitális megosztottság, info-kommunikációs (világ) egyenlőtlenségek. Információs Észak, (pre?)információs Dél? Régi viták új köntösben. Terminológiai-és modellkísérletek. Számok és tények, módszerek és modellek. Viták és dilemmák. Tendenciák és jövőforgatókönyvek. Esettanulmányok. Szociálpolitikai és társadalomelméleti reflexiók.

Az Internet mint tárgy: kutatások és mérések magával az Internettel kapcsolatban

Ki mér, mit és mennyire megbízhatóan? Mire lenne szükség, azt hogyan kellene csinálni? Az online piac- és közvéleménykutatás gyakorlata, módszerei és perspektívái. Tudástermelés, keresés és rendszerezés az Interneten: metaadatok, ontológiák, alternatív megoldások.

A hálózati polgár

Mit tudunk róla? Mivel foglalkozik? Milyen jellegzetes típusok, szubkultúrák érdekesek a vizsgálatra? Vannak-e új fejlemények korábbi ál-diskurzusokban (Net-addikció, domináns cyberszex stb? Identitáskérdések, közösségi dilemmák és mintázatok. Percepció: előítéletek, vélemények, tapasztalatok a Nettel kapcsolatban. Információs szabadság és információs önrendelkezés friss problémáiról.

A hálózati tartalom

A kultúra alakváltozatai: átmenetek, ellentmondások és munkamegosztás a hagyományos és online felületek között. Új műfajok? Emancipáció, műalkotások tömegtermelése, új befogadói és alkotói dimenziók. Kulturális örökségből digitális örökség. A társadalomtudomány hozzájárulási lehetőségei a hosszú távú digitalizálási programok tervezéséhez. Nemzeti kultúra és globális kultúra – nyelv, kép és kommunikáció új kontextusai.

Jelentkezési lap kérhető Mészáros Anikónál a meszaros.aniko@ittk.hu email-címen vagy faxon a 463-2547-es számon.

Informatika és politika

International Conference on Politics and Information Systems: Technologies and Applications (PISTA '04).

<http://www.confinf.org/Pista04>

Helyszín: **Orlando, Florida, USA**

Időpont: **2004. 07. 21-25.**

A PISTA '04 Konferencia alapgondolatát az a meggyőződés adja, hogy miközben az információs és kommunikációs technológia egyre nagyobb szerepet játszik a politikai életben is, az informatikusok és a politikusok között mintha a „süketek párbeszéde” folyna, és ezen a helyzeten csak úgy lehet változtatni, ha az informatikusok többet tudnak a politikáról, és viszont, a politikusok is többet tanulnak az informatikáról. A konferencia célja a hídépítés a két tábor között. Ennek érdekében mindkét fél részéről várják az érdeklődőket.

A konferencia fő témái: társadalmi informatika, kiberpolgárság // digitális könyvtárak // kommunikációs kultúra, kulturális változások és a politika átalakulása // digitális városok // globális e-gyenjogúság (E-Quality) // Internet és társadalom: mi az új az „új médiában”? // a mobil kommunikáció társadalmi hatásai // politika és Internet // oktatási informatika // iskolai, egyetemi és közösségi hálózatok // állampolgárság az információs társadalomban // állampolgárság, új média és politikai cselekvés // informatika, szavazás, politikai pártok.

Gyermekek, fiatalok és az új média

Digital Generations Children, young people and new media

<http://www.ccsonline.org.uk/mediacentre/Events/main.html>

Helyszín: **London, Anglia**

Időpont: **2004. 07. 26-29.**

Ezt a nagyszabású nemzetközi konferenciát a Londoni Egyetem Pedagógiai Intézete szervezi „Digitális generációk: **gyermekek, fiatalok és az új média**” címmel. Sokan úgy látják, hogy a számítógépes játékok, az Internet és más új kommunikációs médiumok fenyegetést és veszélyt jelentenek a fiatalokra nézve, ám mindezek egyúttal új lehetőségeket is nyújtanak a kreatív önkifejezésre. A konferencia célja különféle tudományágak képviselőinek, továbbá az oktatás és a média gyakorlati szakembereinek részvételével megvitatni ezeket a problémákat.

A konferencia témái – többek között – az alábbiak: digitális megosztottság: szociális különbségek a gyermekek média-használatában // globalizáció és kultúra-közi kommunikáció // változó gyermekkori és ifjúkori identitások // gyermekek és fiatalok, mint média-producerek

Nemzetközi Kulturális Örökség

ICHIM 04, the Eighth International Cultural Heritage Informatics Meeting

(<http://www.ichim.org/>)

Helyszín: **Berlin, Németország**

Időpont: **2004. 08. 30. – 09. 02.**

Idén Berlinben, a „Világ Kultúráinak Házában” rendezik meg ezt a nemzetközi konferenciát, melyen elsősorban a kulturális örökség digitalizációjáról, valamint az új digitális művészeti és kulturális formák megjelenéséről lesz szó.

A rendezvény célja, hogy a különféle szakterületekről érkező szakemberek, köztük kurátorok, számítógépes szakemberek, ügyintézők, kiadók, média producerek, oktatók, tudósok, vállalkozók, könyvtári és múzeumi szakemberek, művészek, vagyis mindazok, akik a kultúra és a technológia „**találkozásán**” fáradoznak, tapasztalatot cseréljenek és új módszereket ismerjenek meg.

A konferencia fő témái az alábbiak:

1. A kulturális sokféleség fenntartását támogató intézmények és digitális projektek milyen politikai, gazdasági, jogi és technikai keretek között tudnak működni.
2. Menedzsment és technológiai stratégiák a kulturális örökség digitalizációjában, valamint a digitális innovációs folyamatban.
3. Digitális tulajdonok létrehozása, terjesztése, értékesítése és fejlesztése (a tudományos intranet rendszerektől kezdve az online TV csatornák és digitális könyvtárak népszerűsítéséig). Interakció a képernyőn és a kiállítóhelyeken (a legegyszerűbb eszközöktől kezdve a **magukba szippantó** installációkig és virtuális galériákig).
4. A kortárs alkotás és a digitális kultúra megjelenése (felügyelet és megőrzés, kiállítás, előadás, műbíráló és éves programterv).

Nemzetközi TARTALOM

International CONTENT-Conference

(<http://www.cmg-ae.at/data/downloads/CfPenglish.pdf>)

Helyszín: **Bécs, Ausztria – Vienna Marriott Hotel**

Időpont: **2004. 09. 20-21.**

A Computer Measurement Group európai konferenciáját idén az ausztria és közép-európai csoport szervezi „Tartalom és szolgáltatás mint a hálózati üzletág kulcsa” címmel.

A rendezvény programja az alábbi témákra épül:

1. Tartalom a hálózati adat-szállításban; szélessávú alkalmazások és szolgáltatások

Az Európai Bizottság eEurópa 2005 – *Információs társadalom mindenkinek* című programja azt tűzte ki célul, hogy Európa-szerte szélessávú infrastruktúrákat kell kiépíteni, amelyekre a jövő információs társadalma épül majd. Amennyiben az új szolgáltatásokat befogadja a piac, a tartalom kulcsfontosságú szerepet fog játszani a hálózati üzletág fejlesztésében.

2. Befektetési javaslatok indoklása és sikertörténetek

A telekommunikáció és az információs technológia immár jól megalapozott területein elért sikerek és esetek jó kiindulási alapot nyújtanak az új alkalmazások kiépítéséhez.

3. Szélessávú infrastruktúrák

A szolgáltatások a nemzetközi piac és az egyes államok által gyakorolt szabályozás szempontjából

English summaries of the original Hungarian studies

CONTENTS

INTRODUCTION

**Endre Dányi, Tibor Dessewffy, Anna Galács and Bence Ságvári:
Information society, the Internet, and sociology**

Due to its traditional toolset proving cumbersome and inadequate for keeping abreast with the phenomena of the emerging information society, sociology has, in part, lost its earlier dominant role among the sciences that describe today's societal changes. In their study, the authors summarize major recent theoretical results regarding the information society that, due to their novelty, were capable of providing the required "blood transfusion" to sociology. Since the nineties research efforts specifically dealing with the effects of the Internet have primarily been concentrated on the issues of digital inequalities, societal isolation and control. Moreover, political aspects of concentrating information and cultural effects of the Net have been examined. The authors also discuss briefly the methodological questions raised by the Internet as new research infrastructure, and bring forward examples to demonstrate the Internet's sociological role in achieving political aims.

Zoltán Bódi

Towards orality in communication over the Internet

Ever since the emergence of written communication there has been a natural desire for utilizing multimedia tools, which gained further momentum on the Internet. Messages communicated over the World Wide Web, thanks to their suitable nature for multimedial presentation, are assuming a uniform structure. All this is a phenomenon of the new literacy displacing the Gutenberg galaxy. Interactive texts on the Internet, with their speed, unstructured dialogues, and specific symbols and signs, approximate the spontaneous verbal forms of direct human communication. As regards the latter, the author presents a detailed, in-depth analysis of the usage of the so-called smiley code, as surveyed among Hungarian Internet-users.

László Z. Karvalics

The science of history and the Internet: challenges, subject matter, and prehistory

The field of study often referred to as the history of the Internet is not merely the continuation of the history of the computer, but an independent area of research, far exceeding its predecessor in complexity. In addition to this, we cannot restrict ourselves to studying the history of the Internet, but it is also necessary to examine the Net as research infrastructure and as a new interface for spreading knowledge in general. The Internet and the entire digital culture have a profound impact on historical research and historical awareness. The author demonstrates, through several examples, that regarding the history of the Internet, it is not sufficient to start the investigations from the middle of the sixties of the 20th century, and networking did not just start blooming in the middle of the nineties. The beginnings should be traced back to the telegraph, the radio amateur movement, and several experiments accomplished in the seventies to create computer-based national information networks. Our historical perspective should illuminate recent phenomena against the back-drop of the entire history of librarianship, and communication in general.

Dorottya Nagy

Legal aspects of the Internet

The legal aspects of the Internet have to be treated sensibly and without autotelic rigour. One has to bear in mind that the norms of the "net society" may diverge from the ideas of lawmakers and legal practitioners. Laws and legal control are only justified when and where the Netiquette and the self-regulation of content providers or users are no longer sufficient. The author argues that, from a legal point of view, the most important attributes of the Internet are openness, anonymity, decentralization, internationality, the lack of control, and continual technical development. Legal regulation faces numerous problems because of the resistance of the net society. According to the author, the main areas of necessary legal control are related to the protection of intellectual property, the right to free expression, and privacy. Furthermore, legal intervention is needed to crack on sail against spam and computer crime.

Balázs Kiss

Discourses of the Internet in political science

The author summarizes the struggles of political science to catch up with the fact of the Internet's rapid emergence and proliferation, approaching the issues from both the theoretical and the institutional side. Science is not just a collection of clever ideas but also an institutional structure. In his study, Balázs Kiss restricts himself to presenting, based on relevant professional literature,

several scientific efforts that one way or another belong to the sphere of political science, and touch upon the Internet as well.

A r a n k a K i s s

Communication theory and the Internet Internet-communication

Exploring the new problems of communication emerging in the information society has become one of the priority areas of investigations in social sciences. The Internet is a multi-faceted mass medium that makes diverse forms of communication possible. Concerning the various practices of communication going on over the Internet, neither the size of the "mass" nor the type of the communication can be precisely defined from all angles. The author gives a brief survey on how and to what extent the approaches and methodologies elaborated in communication theory for the "old" mass media can be applied to the new ones. By demonstrating major recent theoretical discourses, she is seeking the whys and wherefores of communication research efforts bound to study the Internet.

Á r p á d R a b

Ethnography in the information society

This paper examines the role of ethnography and anthropology in studying the information society. Ethnography's contributions based on experience centuries old and a mellow set of notions can be highly helpful in understanding topical social phenomena, while anthropology, with its modern methodology, flexible approach, and holistic perspective, can also explain certain issues. The author deals with three main topics: digitalization of our accumulated cultural heritage, folkloristic "hot subjects" in the context of ethnography and the Internet, and the role that growing computer literacy or digital information literacy among young experts can play in the field of comprehensive ethnographical and anthropological investigations of contemporary Hungarian society.

Andrea Ritter, Zsolt Fábrián, Péter Pillók and Mária Hoyer
Surveying Internet usage in Hungary: Is Internet-addiction a disease or an age-specific symptom?

Evaluation of dependence on the Internet as shown by two investigations

Dependence on the Internet is analyzed on the basis of information accessed through online surveys. The results are theoretically interpreted by the authors, and recommendations are formulated not only for those regarded sick but for Internet-users in general, in particular for the members of the younger generation and for those belonging to their social environment. The authors

maintain that in Hungary we cannot talk about Internet-addiction as a serious disease, but should pay attention to a not too frequently occurring pathological overuse of the Internet. This is not a nosological case in its own right but rather a complex psychological phenomenon, which may as well carry some possibilities of a new kind of integration for the personality. To help those "infected" or damaged, the authors recommend the establishment of virtual mental hygiene clinics on the Internet, to be used by those in need as freely accessible web havens.

FOREIGN JOURNALS

UP-COMING CONFERENCES

A szerzők és fordítók figyelmébe

A kézirat formája:

Minden kéziratot kettes sortávolsággal kérünk leadni, a szövegtörzs hossza lehetőleg ne haladja meg a 35 oldalt. A leadandó kézirat Word dokumentumban, vagy Rich Text formátumban legyen elmentve, s szerkesztőségünk e-mail címére csatolt fájlként kérjük átküldeni.

Címlap:

Külön címlapon kérjük feltüntetni a címet, a szerző(k) nevét, a szerző(k) munkahelyét, hivatalos levelezési címét, illetve e-mail címét.

Kivonat:

Minden eredeti tanulmányt kérünk ellátni egy 40-50 szavas kivonattal, melynek tartalmaznia kell a cikk főbb téziseit és lényeges megállapításait.

Szövegtörzs:

A közvetlen hivatkozásokat ne a jegyzetek listája, hanem a szövegtörzs tartalmazza. Minden idézetet, hivatkozást igénylő állítást vagy kifejezést követően zárójelben kérjük feltüntetni a szerzőt, az idézett vagy hivatkozott mű publikálásának évszámát és az idézett oldalakat, a következő formátumban: (Phil Agre, 2001: 25-89).

Jegyzetek:

A szövegtörzsbe bele nem illeszthető megjegyzéseket, kiegészítéseket tartalmazó jegyzeteket végjegyzetek formájában kérjük leadni. A jegyzeteket indexszámozással kérjük ellátni.

Hivatkozott irodalom:

A hivatkozott irodalom jegyzéke csak az explicit módon hivatkozott publikációkat tartalmazza. A szövegtörzset követően, új oldalon kérjük elkezdni a szerzők neve szerint rendezett alfabetikus listát. A különböző irodalmakat azonos szerző esetén az idézett publikációk szerinti kronologikus rendbe kérjük szedni, zárójelben feltüntetve a nem hivatkozott – esetleges – első megjelenés évszámát.

„Az e-kormányzati megoldásokkal összefüggésben az a legfontosabb kérdés, hogy az új kommunikációs technológiák alkalmazása és széleskörű használata vajon hozzájárul-e a szélesebb körű politikai partícipáció, az információkhoz való egyenlő és akadálytalan hozzáférés, az átlátható és nyomon követhető kormányzás, továbbá az állam és az állampolgárok közötti nyitottabb és világosabb kapcsolatok megvalósítása iránt, a társadalomban megnyilvánuló igények hangsúlyosabbá válásához.

A fejlett világ számos országában igen előremutató e-kormányzati kezdeményezések születtek. Ezek a példák bizonyítják, hogy a techno-determinista megközelítés álláspontja (miszérint valamely technológia társadalmi használatát alapvetően az adott eszközrendszer tulajdonságai határozzák meg) téves, és valójában a gazdasági és politikai döntéshozók felelősek azért, hogy képesek legyenek felismerni az információs technológiákban rejlő lehetőségeket.”

(Dányi Endre, Dessewffy Tibor, Galács Anna, Ságvári Bence)

Az Internet már nem csupán egy új technológia, de egy új globális kultúra kiteljesedése is, amelyben az idő, a tér, a határok és a személyiség fogalmának átrendeződése folyik. Egyes vélekedések szerint, míg a való világot az elidegenedés és az individualizmus, addig az Internetet a közösséghez, a kommunikációhoz való visszatérés jellemzi (M. Strangelove, 1994). A netet jellemző újfajta közösségépítés és kommunikáció tulajdonképpen felfogható lázadásként is az ellen a nárcisztikus üresség ellen, amely a XX. század végi embert olyannyira jellemezte. Lehet, hogy „korunk önimádó személyisége” (C. Lasch, 1984) leáldozóban van, és valóban egy új, integráltabb személyiség kialakulása előtt nyílik meg az út? A válaszokat bizonyára hosszabb távon lehet majd meghozni.

(Ritter Andrea, Fábián Zsolt, Pillók Péter, Hoyer Mária)

Az Interneten az *írott beszélt nyelv* szövegei fokozatosan módosulnak és elszakadnak a hagyományos írásbeliségtől, s bizonyos jellemzőiket tekintve inkább a szóbeliséghez közelednek. A *poszt-Gutenberg galaxis* korában figyelemre méltó változáson megy keresztül a magyar nyelv is, hiszen az írott nyelv a világhálón több szempontból is egyre határozottabban a beszélt nyelvhez idomul, míg Bárczi Géza szerint a felvilágosodás korában az egységesedő magyar társalgási nyelvnek még az igényes szépirodalmi írásbeliség volt az alapja (Bárczi, 1996:327–328).

(Bódi Zoltán)

Molnár Szilárd, Z. Karvalics László
Közigazgatás az Internet korában
– az e-kormányzat kutatói szemmel

Kleinheincz Gábor
Mit szolgál az e-kormányzás jelenlegi
gyakorlata?

Nyáry Gábor
E-Parlamentek

Géró Katalin
Tudásmenedzsment a közigazgatási
munkában

Juhász Lilla
Fordulat az Európai Unió elektronikus
kormányzat politikájában

Információs Társadalom

e-kormányzat

2004. IV. évfolyam 2. szám